

Virtualno povezovanje prevajalcev – zakaj in kako

Svojo prevajalsko kariero sem začela kot študentka leta 1995, ko so v podjetju, kamor sem prišla za tajnico, ugotovili, da sem veliko boljša prevajalka kot tajnica. Sodelovala sem z inženirji in komercialisti, ki so govorili le enega od delovnih jezikov, k sreči pa tudi z dvema starejšima kolegicama, od katerih sem se marsičesa naučila.

Ko sem stopila na samostojno prevajalsko pot, sem ugotovila, da natanko to najbolj pogrešam – predajo oziroma sprejemanje izkušenj iz prve roke. Ker sem se od vedno navduševala nad tehniko in posledično računalništvom, je bil leta 1998 moj prvi korak iskanje prevajalcev po internetu, ki je bil s komercialnega stališča v Sloveniji še relativna novost. Našla sem neformalne mednarodne prevajalske skupine ter se vključila na poštne seznama Lantra-L in Langit. Prvi je združeval prevajalce z vsega sveta, drugi pa pretežno italijanske prevajalce oziroma prevajalce z italijanščino kot enim od delovnih jezikov. Študirala sem, kako poiskati slovenske prevajalce, ki bi se povezali na podoben način.

Prva priložnost za tako rekoč novačenje kolegov se mi je ponudila na enem od izobraževanj za prevajalce OST, ki jih je organiziral Anton Omerza. Od kar nekaj prisotnih jih je le 11 imelo že aktivne e-poštne naslove. S temi sem novembra 1998 pri enem od takrat brezplačnih ponudnikov tako imenovanih forumov, ki so v resnici bolj poštne sezname oziroma platforme za razpošiljanje prejetih sporočil vsem prijavljenim članom, oblikovala prvi poštni seznam za prevajalce, Forum prevajalcev.

Novica o povezovanju se je počasi širila dobesedno od ust do ust in marsikdo se je oglasil, da bi se z veseljem vključil, da je član DZTPS, a da še nima e-poštnega naslova. Tako se je upravni odbor DZTPS odločil, da se organizira nov tip izobraževanja za prevajalce – iskanje koristnih spletnih virov z dodatkom, odpiranjem brezplačnih poštne predalov za udeležence, ki jih še nimajo. To je bilo v časih, ko Google še ni bil praktično edini in najmočnejši iskalnik in se je bilo treba veliko bolj truditi, da si prišel do zares koristnih informacij.

Krog prevajalcev, vključenih v Forum prevajalcev, se je počasi širil, brezplačni ponudniki so propadali in se združevali, zato je bil forum po dveh selitvah preseljen na domači strežnik, na katerem je mogoče ažurneje reševati tehnične težave. Danes (14. 1. 2019) je vanj vključenih 930 e-poštne naslovov. Nekateri so podvojeni, nekateri niso več aktivni, a tega kot skrbnica ne vem, 267 jih trenutno pošete s foruma ne prejema (njihovi računi so iz različnih razlogov nastavljeni na pasivno članstvo). Resnično aktivnih je približno 150 članov, drugi sporočila le prebirajo. Mesečno pride na forum nekje od 50 do 100 sporočil, ki so tehnične ali strokovne narave, splošna obvestila ali čisto družabne narave.

V 20 letih obstoja je Forum prevajalcev, čeprav je še vedno neformalno in brezplačno združenje, zabeležil kar nekaj strokovnih in družabnih uspehov, med katerimi zagotovo še vedno izstopa delo danes že upokojenega člana Franca Smrketa. Leta 2001 je izvedel ročno globoko rudarjenje (angl. *deep-mining*) po forumskem arhivu 5000 sporočil in sestavil forumske strokovne glosarje, v katerih je zbral približno 1000 izrazov. Objavljen je bil na Prevajalskih dverih, ki že dolgo, vse predolgo niso bile osvežene, saj je vprašanje, ali je v času Googla to še potrebno. Žal kolega ni prišel do tega, da bi glosarje dopolnjeval na podlagi novejših sporočil na forumu. Nekateri člani smo se sestali tudi na dveh srečanjih v živo, zanimanje za tretje srečanje pa je preslabotno, da bi se lotila organizacije.

Nedolgo za Forumom prevajalcev je na podlagi spletne strani Mojster prevodov njen avtor Matjaž Potrč odprl še poštne sezname Prevajalci-Mojster, na katerem so se povezali prevajalci iz literarnega in podnaslovnega okolja. Ta ima 478 članov in prek njega se danes preteči manj sporočil, nekje od 20 do 50 mesečno. Marsikateri prevajalec je član obeh forumov, zato se nekatere tematike pojavljajo na obeh.

Oba poštne sezname sta se po razmahu interneta in predvsem po pojavu Facebooka nekoliko umirila, na oba prihaja manj sporočil in so bolj specifična, bolj strokovna in zahtevna. To se zelo pozna na Mojstrovih prevajalcih,

ki so bili včasih izjemno prometni še posebej zaradi družabnih sporočil. Vendar ni videti, da bosta v kratkem zares zamrla, saj se na obeh še pojavljajo razna obvestila, ki prevajalcem koristijo pri delu, odločanju o poslovni poti, izobraževanjih itd. Enak upad zaradi posodabljanja komunikacijskih poti je videti pri mednarodnih poštnih seznamih.

Dobršen del komunikacije se je z vključevanjem mlajših prevajalcev v prevajalsko okolje preselil na Facebook. Tam je leta 2012 Ana Mestek ustanovila skupino Prevajalci, na pomoč!, ki je v skoraj šestih letih prišla do kar neverjetnega števila 8.193 članov. Aktivnih, kar na Facebooku pomeni, da pišejo objave, jih komentirajo ali se nanje odzivajo, je spet po navedbah administratorke približno 870, kar je v primerjavi s poštnimi seznamami kar zavidljiva številka. Aktivni člani mesečno načnejo okrog 150 strokovnih ali drugače za prevajalce relevantnih tem, ob katerih se razmahnejo resnejše in manj resne debate. Razveseljivo se mi zdi predvsem dejstvo, da se v skupini pojavlja veliko več ponudb za delo, kot se jih je kdaj koli na poštnih seznamih. Ustvarja se novo, sodobnejše delovno okolje, katerega glavni namen je še vedno izobraževanje – bodisi strokovno bodisi poslovno. Seveda je zaradi obilice materiala nekoliko težje slediti, vendar k sreči platforma ponuja tudi iskalnik po skupini.

Na Facebooku je mogoče najti skupine za posamične jezikovne kombinacije, skupine tipa jezik + vsi jeziki, skupine za prevajalski marketing, poslovno odličnost in še marsikaj. Kaže, da je virtualno povezovanje prevajalcev še vedno ali celo še bolj pomembno.

Zakaj? Še vedno se prevajalci pogosto srečujemo z novejšimi pojmi, za katere v slovenščini še ni uveljavljenega prevedka. Forumi in skupine so še vedno idealno mesto za izmenjavo predlogov in viharjenje možganov.

Še vedno se pozna, da smo prevajalci večinoma samozaposleni ali imamo podobne poslovne statuse, ki ne predvidevajo veliko medčloveških odnosov v realnem življenju, zato iščemo vedno nove možnosti povezovanja in druženja, pa čeprav v virtualni čajni kuhinji ali za virtualnim šankom, kjer se srečujemo z enako ali vsaj podobno mislečimi kolegi, kjer nismo »čudni«, ker se nekaj ur ukvarjamo s prevodom ene besede ali formulacije, kjer se lahko potožimo zaradi odnosa naročnikov, vprašamo za poslovne in finančne nasvete ali virtualno nazdravimo po napornem delovniku.

[Forum prevajalcev](#)

[Mojstrovi prevajalci](#)

[Facebook stran Prevajalci, na pomoč!](#)

[Prevajalske dveri](#)